

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Marii Mercatoris S. Augustino Æqualis Opera Quaecumque Extant

[Complectens Ea Quæ Ad Hæresim Nestorianam Spectant]

Marius <Mercator>

Parisiis, 1673

Sancti Cyrilli Alexandrini Episcopi ad clericos suos constitutos
Constantinopoli, epistola ex Graeco sermone versa.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14215

mesateno sentire, atque adeo velle, naturarum ambarum vnionem in ipso Virginis vtero non esse factam, sed longo post tempore, cum nempe homo beneficium illud tantum suis operibus promeruisset. Quae opinio de Nestorio adhaerit omnibus fere Occidentalibus, Cassiano, Prospero, &c. imo pluribus etiam Orientalibus, antequam Nestorius mentem aperiret, de vnione Verbi facta in ipsomet conceptu hominis. Haec observatio mirum quantum conducit ad intelligenda Patrum dicta quae in speciem, tam inter se, quam cum veritate pugnant.

Vide dissert. de haeres. Nestor.

PERSONARUM DIFFAMANDAM, &c.] Graece ἡ ἀπεροσώπων ἑνοσι ἐπιστομοσὶ τινε, quantumvis aliqui vnitatem personarum celebrent, seu jaudent in vulgus.

SIMILIS ET COMPARATUS, &c.] Vox paulo audacior, comparatus dicitur pro eo, quod par factus. Videtur Mercator paraphrastice potius

quam ad verbum sententiam Graecam expressisse: sic enim habet, τὸ δ' οὐκ ἔστιν ἡμεῖς ἀλλὰ τὸ θεῖον ἄλλο ἐπὶ ἄλλο, ἀλλὰ μὴ ἐπὶ παρρησιαστικῶν καὶ μετὰ τὴν ἀποστολὴν καὶ τὴν ἐκκλήσιαν. Quin & nonnulla omisit postea, quasi colligens in compendium Cyrilli dicta.

LEGATIONE FUNGITUR, &c.] Religiose Graecae vocis παρασκευα vim retinuit; si minus exacte ad latinitatem, certe accommodate ad exprimendam Cyrilli mentem.

SIC FIDENTER DEI FUERPERAM, &c.] Intendit in primum & quintum sermonem; nam in illo Nestorius negat aperte virginem dici debere Θεοτόκον; in isto metuit hac voce vti, quippe periculosa: propterea quod abusi sunt haeretici, quibuscum vitanda confessio sit, etiam sermonis. Hinc Cyrillus Θεοτόκος a Patribus & quidem fidenter pronuntiatam refert.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΚΥΡΙΛΛΟΥ

πρὸς τοὺς Κωνσταντινουπόλεως κληρικοὺς σασιάζοντας.

SANCTI CYRILLI

Alexandrini Episcopi ad clericos suos constitutos Constantinopoli, epistola ex Graeco sermone versa.

Interprete Mario Mercatore.

ΑΝΕΓΝΩΝ ὁ ὑπομνηστικὸν τὸ δόξαζαλέν, πρὸ ὑμῶν δι' αὐτὸ ἐμάρτυρον, ὅτι Αναστάσιος ὁ παρεσβύτερος στυγερῶν ὑμῶν παρορτοπιστο ζητήν ἐφίλιαν καὶ εἰρήναι, ἔχερον, ὅτι ὡς ἐγραφε τοῖς μονάζουσιν, οὕτω φερουμένον. Εἶτα πρὸς ἰδὸν σκοπὸν βλέπων ἔγραφε πρὸς ἐμοὺ, ὅτι καὶ αὐτὸς εἰρήνην τὴν ἀγίαν σπουδὴν μὴ μιμηθῆσθαι λέξεως, τὸ Θεοτόκου Φημί.

Εγὼ δὲ γέγραφα, ὅτι εἰ καὶ μὴ ἐμνήσθην ἢ στυγερὸς τὸ λέξεως, καλῶς ἐποίησεν. οὐτε γὰρ ἐκινήθη τοιοῦτον ἢ κατ' ἐκεῖνο κειμένον. εἰς οὐτε ἡ ἀνάκλησά μὴ ζητηθέντα φέρειν εἰς μέσον, εἰ δὲ πᾶσι μέλισσα τὴν διωκτικὴν τῶν ἐνοσιῶν εἶδε Θεοτόκου τὴν ἀγίαν Μαρίαν. αὐτὸν γὰρ λέγει τὸ ἡμνηθέντα ἐκ τῆς πατρὸς, τὸ δὲ οὐδὲ τὰ πρῶτα ἐγρήγο, Ἐκκελευσάμην, ἐκκελευσάμην, πατρὶν, αἰσθηταὶ ἐκ κεφαλῆν, ἀρξάντων εἰς οὐρανοὺς, ἢ ἐξ ἧν καὶ κειμένον ζώντων ἐ κεφαλῆν.

Καὶ οὐχ ὅτι πρῶτως αὐτὸς ὁ ἐκ Θεοῦ καὶ φύσιν ἡμνηθείς λογος ἀπέθανεν, ἢ ἐνήρησεν τῇ λόγῳ εἰς τὴν πλῆρησά ποίαν γὰρ ἔχει, εἰπέ μοι, πλῆρησά δὲ σώματι; ἢ πῶς αὐτὸ ἀπέθανεν ἢ ζωῆ; ἀλλ' ὅτι ἐνάθεῖς τῇ θεῳ, εἶτα παρορτοπιστο αὐτῆς, ὡς τῆ ἰδίῃ παρορτοπιστο σώματι, αὐτῆς πρὸς ἑαυτὴν εἰρηδοταῖ δὲ πάθος.

LEGI literas missas a vobis, quibus didici quia invidi nostri, conveniendo vos, fingebant se pacem atque amicitiam quarere, & dicere, sicut scripti ad monachos, sic se fidem tenere: deinde ad proprium sensum respicientes, dicere eosdem quia & ipse dixerim, sanctum concilium non meminisse illius locutionis, quae est Θεοτόκος.

Ego autem scripsi, quod etiam non posuit concilium vocolam hanc, convenienter tamen fecit: nihil enim eorum tunc fuerat motum, nec in medium fuit opus afferri, quod illo in tempore minime quarebatur. Verumtamen, potentia & vi intellectus, arbitror genitricem Dei, id est, Θεοτόκου, ab illo sanctam Virginem dictam; ipsum enim dicit, qui natus est de Deo Patre, per quem omnia facta sunt, incarnatum, hominem factum, passum, surrexisse a mortuis, in caelum ascendisse, iudicem quoque esse venturum.

Non quod omnimodo Verbum, quod secundum naturam de Deo genitum est, mortuum esse credendum sit, aut lancea in latere vulneratum: (quod enim habet latus natura incorporea? aut quo pacto mortua est vita vitarum?) sed quoniam vnitum carni hoc Verbum est, ideo ea carne patiente, tanquam proprio eius videlicet corpore, in se hanc revocat passionem.

I.

II.

III.

G

IV. Argutantur igitur, & se ipsos sedu-
cunt, cum dicunt pacem se velle, & sen-
sibus mentiuntur: habere enim eos prop-
rium virus in corde, ex eo facile est
intelligere. Miserunt huic diacono, qui
rerum ecclesiasticarum curam gerit,
duas chartulas: vnam quidem compo-
sitam a Photio, aut ab alio quolibet,
adversus librum meum, quem ad mo-
nachos edidi; & aliam veluti in speciem
quaternionis, inconvenientem haben-
tem etiam titulum, hoc modo: *Adversus*
eos, qui propter conjunctionem, vel divi-
nitatem filii mortificant, vel humanitatem
in Deum transferunt. Prefatio autem sic
habet: *Contumelias quidem in me hereti-*
corum, &c.

Σοφιστικοὶ πίνω, καὶ ἀπατήντες ἐαυτοὺς,
ταῦτα λέγουσιν, ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ
ἐγενήθη ἐν εἰς τὴν καρδίαν, ἐστὶ δὲ καὶ
καρδίαν τοῦ ἰδίου. ἀπεσταλμένου γὰρ τῷ Βασίλειῳ Μαρ-
τυρίῳ τῷ Διακόνῳ τῷ Φωτίῳ τῷ ἐκκλη-
σιαστικῷ ἀρχιεπισκόπῳ, δύο χάρτια. ἓν μὲν
συνταχθέν ἀπὸ Φωτίου, ἢ ἀπὸ ἑτέρου τινός,
καὶ τὸ πρῶτον τῷ πατρὶ καὶ μοναζούσας. ἐν δὲ
ὡς ἐν ῥήματι τετραδὸς ἐκδοκῶν ἐχόν τὴν ἐπι-
γραφήν. ἔχει δὲ οὕτως· Πρὸς τοὺς Διακόνους
σευ ἀφάν, ἢ τὴν ἰδέαν τῶν μοναζούσων ἁμα-
κρούσας, * ἢ ἀποθεούσας τὴν ἀιδεοπότησιν. Ὁ
δὲ παρομοίων εἰς τὰς ἀπὸ τῶν αἰρετικῶν
λοιδορίας, ὡς ἐπὶ σαληρῶν ἡγορεύσας ἐπαπα-
τήσεται.

V. Deinde conantur ostendere, quod
corpus passum sit, & non Deus Verbum,
quasi, vel nobis, vel quibuscumque dicen-
tibus, Verbum illud, quod est impassi-
bile, passibilitatis capax esse potuisset.
Nemo est profusus, qui sic insaniam; sed,
sicut sepe diximus, sanctum concilium
dixit, ipsum Verbum, per quod facta
sunt omnia, carne sua esse passum, se-
cundum Scripturas: corpore enim ejus
patiente, ipsum dicitur passum, quia &
animus hominis, cum nihil in sua sub-
stantia & natura patiatur, pati tamen
ipse dicitur, suo corpore patiente.

Καὶ δὴθεν πειράσκει δεικνύειν, ὅτι ὁ σῶμα
ἔστι ὁ πεποιθὸς, ἔστι οὐχ ὁ Θεὸς λόγος. ὡς πάλιν
λεχόντων, ὅτι ὁ ἀπαθὴς τῷ Θεοῦ λόγος πα-
θῆναι οὐ δύναται. ἀλλ' οὐδὲς οὕτω μνηστέον. ὡς ὁ πολ-
λάκις εἰρησίου, ἢ ἀγία σευ ὁδὸς αὐτῶν ἐπι-
παθεῖν τὸν λόγον, τὸ δὲ οὐ τὰ πάντα ἐχέμεν.
παθεῖν δὲ ἔχει καὶ τὸν ῥησάσας. παθόντος γὰρ τῷ
σώματι αὐτῷ αὐτὸς λέγεται παθεῖν, ὅτι καὶ ἡ
τῷ ἀιδεοπότῳ ψυχῇ, καὶ τῷ πάσασα μηδὲν
εἰς ἰδίαν φύσιν, πάσασα λέγει, τῷ αὐτῷ πα-
θόντος σώματι.

VI. Sed quoniam propositum ipsis est,
duos filios, & duos Christos introduce-
re: vnum quidem specialiter hominem,
alterum vero proprie Deum; in perso-
nis tantum faciunt unitatem, Deum
Verbum nolentes proprie, & substan-
tialiter vnitum homini, hominem fa-
ctum, hominemque suscepisse: pro-
pterea & tergiverfantur, & excusatio-
nes, sicut scriptum est, *singunt in pec-*
catis.

Ἀλλ' ὅταν σκεπτοὺς ἐκείνοις δύο λέξαι Χρι-
στοὺς, καὶ δύο υἱοὺς, ἔστι τὸ μὴ ἀιδεοπότῳ ἰδιω-
τῶν δὲ Θεὸν ἰδιωτῶς, εἶπα μόνων τῶν παρομοίων
ποιούσιν τὴν ἑνωσιν, ἀλλ' ἅπαντα ποικίλλονται, καὶ
παρομοιώσας πλάττειται ἐν ἀμύτησας, κατὰ
λέξασα.

Ps. 140. v. 4.

VII. Vos igitur convenientes cum eis,
hæc dicitis: Facere eos male, quod in-
troducunt quosdam loquaces & garru-
los adversum nos, & hos fovendo ac
defendendo, causam faciunt malignitatis
sue.

Συνταχόντες πίνω αὐτοῖς ἐκείνοις λέγετε,
ὅτι ποιεῖτε μὴ κακῶς, εἰσεβάλλοντες πινὰς κατὰ
φλησάρην τῷ ἐπίσκοπῳ ὑμῶν, καὶ τοῦτοις ἡλι-
πόντες, ἔστι συκροτέοντες, καὶ ὄργανα τῶν ἐαυτῶν
μωροτήσας παιδιῶν.

VIII. Sed non hæc propria nostra læsionis est
causa. Dicitis me nec huic, qui ibi degens
præest, esse inimicum; lædi autem pro-
pter hoc tam orientales, quam occi-
dentales venerandos Episcopos, quod
rectus de Christo doctrinæ sermo non
fiat, sed omnino perverfus.

Πάλιν οὐχ αὐτῶν τῶν λυπηρῶν ἔστι ἡ παρομοίωσας,
ἀλλ' ὅτι ὁ ὅλος ἐχθρὸς ἔστιν ὁ ἐπίσκοπος ὑμῶν
τῶν ἐαυτῶν. λυπηρῶν δὲ παρὰ τοὺς καὶ τὴν ἀνα-
πολιτῶν καὶ δύσαν ἐπίσκοποις, ὅ μὴ γίνεσθαι ὄρ-
γῶν τῶν ἐπὶ Χριστοῦ λόγον, ἀλλὰ διεστραμ-
μένους.

IX. Sufficit autem hoc documentum ad
confutandos eos, quod nunquam a
quoquam tale quid in Ecclesiis dictum
sit, quale in ejus expositionibus conti-
netur, quod sic se habet: *Non clamori-*

Ἀρχὴ δὲ παρὰ τὸν ἀπὸ τῶν ἐκείνων αὐ-
τῶν, ὅ μὴ δευπόποτε ἐν τῷ ἐκκλησιαστικῷ ταῦτα
ἀπὸ πινὸς εἰρησίου, ὅτι ὁ κείνων ἐν τῷ
αὐτῷ ἐξηγήσονται. ἔχει δὲ οὕτως· Οὐ τὴν κρα-

γαῖς χρίτω ἢ εἰς ἐμὴ φιλοσοφίαν, ἀλλὰ ὅτι
ἀπὸ τοῦ δόγματός ποῦ, καὶ τῶν μεμνημένων
τῶν δεσποτῶν καὶ ἱερέων ἅμα ἔαυθροποιήσονται.
Ἐν τῷ ὀλίγῳ. Καὶ προσέειπεν τοῖς ἡμετέροις δι-
μοις διὰ τὴν ἰσχυρὰν πολλῶν κακῶν, καὶ
θρησκῶν ἁμαρτιῶν, ὅτι ἡ ἀπὸ τοῦ δόγμα-
τος ἰσχυρὰ πεπληρωμένους. τῶν ἡμετέρων
ἡμετέρας, ἀλλὰ πῶς διὰ τῶν εἰπομένων, ὅ
μὴ ἔχον τοῖς διδασκαλοῖς καὶ πῶς τῶν
ἀκριβεστέρων ὁμῶν ἡμετέρας δόγματων.

Πῶς γὰρ οὐκ ἐξέλεσθαι οἱ παρὰ αὐτῶν;
ἀπὸ τῶν βίβλων ὅτι Ἰωάννης; ἴσως ἢ τοῦ
μακαρίου Ἀττικῶν, ἢ σωτηριώτητος; τίς ἢ ὁ φέρων
αὐτῆν; μάλλον ἢ πῶς οὐκ ἀπολογησὶν ἑαυ-
τῶν, ὅτι ξένος, ἔστω ἡ διδασκαλία εἰσο-
ρήσασθαι, καὶ τοῖς παρὰ αὐτῶν μὴ ἐπιστομῶν διὰ
ἢ ἀποπῆσαι μὴτε ἐν συλλογῇ πῶν, μὴτε ἐν
ἀγίῳ ἐκκλησίᾳ.

Ἐμοὶ τῆν περὶ αὐτῶν ἀπὸ τῶν παρὰ αὐτῶν
πῶς λόγος ὅτι εἰς, ἡμετέροις ἢ μάλλον μετα-
νοήσας αὐτῶν, καὶ ἢ ὁρῶν ἀπολογησὶν πῶν. καὶ
ἢ ὅτι εἰς ἐμὴ πεποιθὲν ἐρεθίσαν, καὶ
ἐπαλείψων κατ' ἐμὸν τοῖς ἐξουσίᾳ, ἀπολογησὶν
παρὰ Θεῷ.

Οὐδὲν ἢ θρησκῶν εἰ κακῶς ἡμᾶς λέγου-
σιν αἱ κοινῆς τῆς πόλεως Καθημένων, Οὐδέποτε,
Σαφροῦς, ἔστω τῶν φρασεῶν Φλαβιανῶν πα-
δαρῶν. αἰεὶ γὰρ ἡμετέρας καὶ ἀπὸ ἑαυτῶν, ἔστω
ἀπὸ τῶν κακῶν ἡμετέρας ἢ ὅτι εἰσβαλὼν ἀβίαις,
ὅτι οὐτε ἀποδημίας φοβούμεθα, ὅτι ἀπολογίαν
ἢ περὶ κρίσεως, ἔστω ἡμετέροις ἢ τοῦ χριστοῦ
συμβάσει γὰρ, ὅτι ἢ τῶν σωτηριώτητος οἰκονομία διὰ
μικρῶν καὶ διὰ τῶν παρὰ αὐτῶν σωτηριώτητος
σύννοτον, ἢ κατὰ τῶν πῶν ἐμῶν ἐκκλησίᾳ
ἀπαιτῶν καὶ ἀσύγχυτον ἐχουσῶν πῶν διὰ τῶν
πῶν.

Μὴ προσδοκῶν ἢ ὁ δίκαιος, ὅτι εἰ καὶ
πλείους ἔστω ἀπολογησὶν εἶναι οἱ διὰ τῶν αὐτῶν ἀπαι-
τῶν κατὰ τῶν ἡμετέρας ἢ μάλλον, δικαστῆς ἔστω
ἢ καὶ ἡμᾶς, καὶ τῶν παρὰ αὐτῶν ἢ Ἀμ-
φιπύτων, ἀπὸ τῶν σωτηριώτητος γὰρ ἐκείσε ἡμετέρας
καὶ σὺν Θεῷ φάσαι, ἢ αὐτῶν δυσφημίας ἀπο-
λογησεται.

Ὅταν φησὶν ἢ εἰρηλίαν ἔδαμψας, ἀλλὰ
μάλλον ἀρπάζουσα, ἐὰν ἀπολογησὶν ἢ πῶν ὁρῶν,
καὶ πῶν ἢ ἢ λέγειν ἡμετέρας, ἀπὸ τῶν ἡμετέρας
ἢ πῶν ἡμετέρας ἢ πῶν ἡμετέρας γὰρ ἀπὸ τῶν
ἢ ἢ ἀποκαλῶν τετραδῶν ἢ αὐτῶν δυσφημίας,
ὡς μελιώδεις καὶ ἢ ἀγαθῶν ἡμετέρας.

bus approbo erga me studium vestrum, sed
laudo circa dogmata desiderium, in quo
deitatis & humanitatis Domini meministi.

Et post pauca: Et aspicio populos multum
quidem reverentiam, & pietatem pruden-
tissimam possidere, ignorantia vero dogmatis
cacitare; hoc autem non crimen est plebium,
sed, ut verecunde, aut decenter dicam, pro-
pterea quod doctores elimatius & liquidius
vobis aliquid etiam de dogmatibus tempus
non habuerint apponendi.

Rogo, dicatur quomodo non ha-
buerint tempus docendi prædecessores
ejus? Eloquentiorne est Joanne, aut
beato Attico comparandus? Aut æqualis
eis, aut prudentior invenitur? Quid
hoc est superbius? Aut quomodo non
evidenter confitetur, hæc dicens, no-
vam se & inusitam afferre doctrinam,
& profus ignotam prædecessoribus
suis; & hoc ipsum nefandum, hanc
velle in Ecclesiam introducere.

Mihi autem nullus adversus eum sermo
de aliis causis est: sed contingat
eum penitere, & rectam aliquando
confiteri fidem; de iis autem, quæ ad-
versum me molitur, irritans inimicos &
provocans, satisfaciet Deo.

Nihil autem mirum, si male de no-
bis loquantur sterquilina civitatis Chæ-
remont & Victor, & Sophronas, & de-
coctoris Flaviani mancipium: semper
enim & circa se fuerunt, & erga alios
nequam. Noverit autem, qui eos irri-
tat, quod nos nunquam formidavimus
peregrinationem suscipere, sed nec il-
lorum accusationibus respondere, si
tempus hoc exigat. Potest enim eve-
nire, Salvatoris nostri dispensatione fa-
ciente, ob leves forte etiam & vilissimas
causas, ad purgandam Ecclesiam, juberi
concilium convocari.

Non igitur speret miser ille, etiam si
adhuc nos plures, & fide digniores ac-
cusent, se nostrum judicem fore; quia
etiam si jubeatur ad illum nos venire
debere, refutabimus audientiam ejus, &
Dei favore, dilucidabimus res magis,
quatenus de suis blasphemias debeat fa-
tisfacere.

Neque igitur pacem refugimus, sed &
cupimus, si fides recta fuerit annuntia-
ta, atque professâ, vel si talia cesset tan-
dem aliquando prædicare. Tantam enim
perversitatem ille ejus quaternio habet,
ut merito de his, qui scripserunt, dica-
tur, quia principatum in blasphemias
tenent.

X.

XI.

XII.

XIII.

XIV.

Handwritten marginal notes in the left margin, including the number '100' and other illegible characters.

XV. Quia vero causatur, locutionem incon-
 suetam flagitari, Dei genitricem,
 id est, Θεοτόκου, Virginem sanctam, quam
 nec Scriptura, neque sancta synodus
 protulit, dicat nobis ipse interrogatus,
 ubi genitricem Christi, id est, Χειροτόκου
 Scriptura loquatur? An vllum episco-
 pale concilium est, quod Θεοδότην, id
 est, susceptricem vel capace[m] deitatis
 formam, nominaverit Christum?

XVI. In illo enim quaternione, quem huc
 misit, nosque vehementer offendit, ita
 est, ἡ Θεοδότην τῷ Θεῷ λόγῳ συνθετολο-
 γῶν μόνον, id est, susceptricem Dei
 formam vna ac pari, qua Deum Ver-
 bum, deitatis ratione veneremur. Si-
 militer, de illa quoque venerabili sem-
 per virgine ita posuit, ἡ Θεοδότην παρθέ-
 νον τῷ Θεῷ μὴ συνθετολογῶν, id est,
 susceptricem deitatis Virginem cum
 Deo ad divina non attollamus.

XVII. Nescit vero quid loquatur. Si enim
 Virgo, vt vult, non peperit Deum,
 nec est Θεοτόκος, neque suscipere potuit
 Deum in vtero, qui est Christus, quo-
 modo saltem Θεοδότης est, vt ipsi iterum
 placet?

XVIII. Quid in dictis suis Patrem Θεοτόκον
 dici mavult, quam illam Virginem san-
 ctam, quem rectius & competentius
 Θεογονήτορα (Latini Dei genitorem di-
 cerent) enuntiare debuerit? Dicat ergo
 nobis, ubi legerit hæc verba, vel a qui-
 bus audierit. Multa sunt crimina ex-
 positionum ejus, sed servabuntur, &
 proferentur in tempore opportuno, nisi
 forte penitudo aliqua subsequatur.

XIX. Oportet autem me meum vobis pro-
 positum facere manifestum, & ideo
 iterum scribo, quod etsi ego sum natu-
 ra pacificus, & litium satis ignarus,
 opto tamen Ecclesias quietem habere,
 & sacerdotes Dei in pace degentes no-
 stri memores esse, dicente omnium sal-
 vatore Domino JESU CHRISTO: Pa-
 cem meam do vobis, pacem meam relinquo
 vobis.

Ioan. 14. v. 27.

XX. In colloquiis ergo hoc dicite, quia
 multa quidem ab eis, quæ nos læde-
 rent, processerunt; verumtamen erit
 pax, cum ille docere destiterit talia,
 vel sentire: fides enim cum læditur,
 inimicitias excitat, imo & exaggerat.

XXI. Si rectam profiteatur fidem, fiet ple-
 na & firmissima pax, quam si in voro
 gerit, scribat catholicam fidem, &
 mittat Alexandriam: si hæc ex affectu
 cordis intimi scribantur, paratus sum
 & ego pro viribus meis, similia scribe-
 re, & edere librum, ac dicere, nullum
 debere gravari confacerdotum nostro-
 rum, quia ejus voces discimus habere

Ἐπειδὴ ὁ ἀπίσταν, ὡς λέξιν ἀσινησῆν
 ἔφηκεν ἡ γραφή, ἠρωτῶ ἡ ἀγία συνόδος,
 Θεοτόκον ἰνομασάσα ἢ ἀγίαν κήρυξεν, ἐρα-
 τῆστων ἀπὸ τῆς Χειροτόκου, ἢ Θεοδότην
 ὄρον γερραμιδῶν. πρὸς ποῖτον κείνην συνέ-
 σκηκεν αὐταῖς λέξεσιν οὕτω. ἢ Θεοδότην τῷ Θεῷ
 μὴ συνθετολογῶν κήρυξεν.

Οὐκ εἶδώς ὁ λέγει. εἰ γὰρ μὴ τέτυκε Θεόν,
 μὴδὲ ἔσχεν ἐν τῇ κοιλίᾳ Θεοῦ ὄντα Χριστόν, πῶς
 ἐπὶ Θεοδότης ὄντι;

Καὶ αὐτὸν ὁ πᾶτερ ἐπέειπε Θεοτόκον. ποῦ
 τίνων ἀνεγνώσκει λέξας (αὐτῶν, ἀγνοῦν). πῶς
 ὄντι ἢ ἀλλὰ πολλὰ ἔπιστεύον) ἐγκλήματα ἐκ
 τῶν ἐξηγήσεων αὐτῶν, φυλαχθήσονται ἕως χριστοῦ,
 εἰ μὴ τις ἤσκησεν μετανοοῦσι.

Hæc epistola tota fere historica est.

EPISTOLA SANCTI CYRILLI ALEXANDRINI EPISCOPI, &c.] Inter epistolas sancti Cyrilli, quæ pertinent ad concilium Ephesinum, alia sunt historica, alia dogmatica, alia mixta: historicas dico, quæ lucem afferunt rebus gestis: dogmaticas, quæ fidem exponunt: mixtas, quæ utriusque modi. Hæc tota fere historica est. neque id mirum: habet enim formam commonitorii fidei hominibus dari, ad negotia in vrbe regia pro tempore & loco tractanda.

Longe diversa est, quomodo editur ex Mercatore, quam quæ vulgo legitur in concilio generali.

Quæque corrigi debet ex Mariana versione.

Alius est apud Mercatorem titulus, quam in vulgatis codicibus quis retinendus.

Rationes pro retinendo vulgari.

Prima.

Secunda.

Tertia.

Quarta.

1. part. conc. Ephes. c. 3.

Rationes pro Mariano titulo restituendo in locum alterius.

Prima.

Secunda.

3. part. conc. Ephes. c. 37.

Porro autem mirum quantum discrepat, prout hic a Mercatore interpretata legitur, ab ea quæ reperitur in vtraque versione concilii Ephesini, Peltana scilicet ac Romana, quæque in editione operum Cyrilli, tum Latina veterè, tum recentiore Græco-Latina, vt idcirco diversam posset opinari quispiam, nisi pars prior, maiorque, paucis admodum immutatis, eadem foret. Unde vix non adducor vt credam, Græcam, vt nunc quidem habetur, corruptam esse, & ex Marii Mercatoris versione corrigendam. Mariana certe longe plus luminis affert historia, quam vulgata, minusque habet perturbationis, vt ex sequentibus observationibus liquebit.

AD CLERICOS SUOS CONSTITUTOS CONSTANTINOPOLI, &c.] In editione vulgata concilii Ephesini inscribitur: *Ad clericos Constantinopolitanos mutuis dissidiis conflantes*. Hic an ille titulus falsus sit, dubium faciunt conjecturæ in vtramque partem non leves.

Pro vulgari facit, primum quod repertus sit in omnibus Græcis codicibus, sive quos Peltanus consuluit, sive quibus est vsus Aubertus in accuranda operum Cyrilli Græco-Latina editione. Deinde quod ex ipso initio epistolæ conjici possit, Constantinopolitanos clericos ad Cyrillum scripto questos esse de Nestorio, nec alia præter hanc responsio appareat. Tum, quod vbi de Nestorio sermo est, bis appelletur eorum, ad quos scribitur, Episcopus. Denique, quod mentio fiat libelli cuiusdam contra Nestorium ab iis, quibus scribitur, compositi, & Imperatoribus offerendi. Hunc autem crediderit aliquis eundem esse, ac qui a Constantinopolitanis oblatus fertur.

Sunt vero longè plura gravioraque rationum momenta, pro restituendo in locum alterius, qui subrepsit, Mariano titulo. I. Cyrillus suos, sive apocriarios, sive agentes in rebus Ægyptiæ diocesis, habebat semper in vrbe regia, & iis potissimum turbulentis temporibus indigebat fidei atque industris, qui prudenter explorarent, & rerum inclinationes, & qua ratione declinarentur artes Nestorii, non tantum Cyrillo, sed etiam fidei perniciem molientis. II. Epistola formam habet commonitorii, eique plane respondet, quod Cyrillus dedit Eulogio presbytero suo in vrbe post peractum concilium versanti. Superat vero omnem fidem, ab alieno præfale commonitorium, imo & procurationem dari clericis alterius Ecclesiæ, & illius præ-

intentionem rectam, & propositum manifestum. Si vero in pravitate inanis gloriæ permanet, petitque pacem, nihil restat, nisi vt obstemus toris viribus, ne consentire illi putemur. Nam mihi pro fide, quæ in Christo est, & laborare, & vivere, & mori, maximum votum est.

fertim quæ invidia laboraret erga Alexandrinam, in qua certe multi adhuc existerent ad dicti Chrylostomo, cujus nomen vixdum Cyrillus receperat. III. De suis calumniatoribus Alexandrinis Cyrillus perinde loquitur, ac de hominibus valde notis apud eos quibus scribit. Usque adeone vero Alexandrini innotescerent hominibus longe positus, vt verbo indicari possent? IV. Et si plures extant Cyrilli ad Constantinopolitanos clericos epistolæ, alia tamen nulla responsionis formam habet, quam quæ scripta est ann. 430. circa autumnum, ex concilio Alexandrino, imo nec alia potuit esse hujusmodi, cum hæc ipsa, cujus modo meminimus, videatur dicere eatenus a Cyrillo responsum non fuisse clericorum vrbs regis querelis. Hæc autem quam habemus præ manibus, anno toto prius missa est. V. In hac ipsa epistola, prout a Mercatore versa legitur, tantum abest, vt dicatur Nestorius eorum esse Episcopus, quibus scriberetur, vt potius vno in loco de se Cyrillus diserte loquatur, seque eorum, ad quos scribit, Episcopum vocet. VI. Nullus precum libellus Imperatori a clericis vrbs regis oblatus legitur; sed potius a monachis, quorum dux Basilus archimandrita. Quare si qua foret necessitas fatendi epistolam a Cyrillo scriptam ad eos, qui libellum oblatum essent, scriptam utique fatendum esset, non ad clericos Constantinopolitanos: qua generalitate vocis, aut totus clerus, aut certe pars melior intelligitur; sed ad monachos, e quibus inter diaconos, quemadmodum & inter lectores, quidam erant. Denique, minorem fidem merentur Græci codices longo post tempore excerpti, quam Marius Mercator epistolam tunc pene cum scriberetur, interpretatus.

Tempus scriptionis ex eo facile intelligitur. Fit in ipsa mentio, & sparæ in vrbe Cyrilli epistolæ ad monachos Ægypti, indeque exarcebati Nestorii; & responsionis a Phorio ad epistolam editæ; & libellorum ab Alexandrinis calumniatoribus in Cyrillum Nestorio porrektorum; & habiti a Nestorio sermonis, cujus initium est: *Contumelias*, &c. Eam igitur oportet post ista scriptam fuisse, atque adeo non ante mensem Februarium ann. 430. cum ipsa eo vsque perducta sint; imo cum idem argumentum contineat, atque secunda Cyrilli ad Nestorium epistola, nec ipse tamen faciat mentionem, cum faciendi necessitas foret, si modo veritas pateretur, oportuit profecto, vel ante ipsam scribi, vel cum ipsa secunda. Atqui epistola Nestorium Cyrillus monuit sub initium ann. 430. mense Mechir, seu Februario: ad hoc igitur tempus, quod ante diximus, pertinet.

INVIDI NOSTRI, &c.] In Græco textu pro invidis nominatur Anastasius, impurus ille presbyter, Nestorii syncellus, & consiliorum particeps, hæresisque spargendæ administer, qui cum Antiochiâ venientem Nestorium comitatus esset, primus, si qua fides historicis Græcis, ausus est publice in Ecclesia negare, beatam

Tertia.

Quarta.

1. part. conc. Ephes. c. 27.

Quinta.

Sexta.

Ultima.

Quo tempore epistola scripta sit.

De Anastasio Nestorii syncello.

Virginem esse Deiparam, sive id in collatione effuderit, astu disputationis abreptus, ut innuit Socrates, sive scriptam a Nestorio homiliam legerit, quod tradit Theophanes.

Dixi vero, si qua fides historicis Græcis: nam Cyrillus vult a Dorotheo Martianopolis Episcopo hanc blasphemiam prouentiam, Nestorio presente nec improbant. Lis utunque componi potest, si Anastasius dicatur negasse primus Virginem esse Deiparam; primus anathema Dorotheus pronuntiaverit in eos, qui id assererent.

Anastasius porro ille est, quem Charisius retulit dedisse vna cum Photio itidem Nestorii administro, literas commendatorias Jacobo & Antonio ad Philadelphenses, ut eos ab hæresi Quartadecimanorum revocarent: non tamen ad fidem catholicam, sed ad Nestorii partes, incauta subscriptione symboli a Theodoro Mopsuesteno confecti, de quo postea nobis erit sermo.

Lib. 7. c. 17. In chronolog. ad ann. 428.
2. part. conc. Eph. a. 6.

De epistola Cyrilli ad monachos Ægypti. 1. part. conc. Ephes. c. 1.

Idem. 1. c. 14.

De Photio presbytero Nestorii administro. 2. part. conc. Eph. a. 6.

3. part. conc. Eph. c. 48.

SCRIPSI AD MONACHOS, &c.] Epistola Cyrilli ad monachos Ægypti, quæ tota fere in dogmate explicando versatur, primus fuit sancti prætilis adversus Nestorium labor: quem qua occasione susceperit, tradit ipse cum in parte secunda hujus epistolæ, aliisque passim in locis, tum maxime in prioribus monitoriis ad Nestorium literis. Cum enim exeges Nestorii, & præsertim sermo primus de virgineo partu, venisset in manus monachorum Ægypti, mentesque nonnullorum ita pervertisset, ut aucter affirmarent, nec Virginem esse Deiparam, nec Christum Deum, sed Dei tantum instrumentum, aut hominem deopægo; huic malo Cyrillus ut occurreret, sermonem de virgineo partu ita refellit, ut ostenderet, primum auctoritate Athanasii rationeque, Virginem dici debere Deiparam, siquidem Christum Deum genuerit. Deinde Christum esse Deum conficeret, partim ex symbolo Nicæno, partim Scripture testimoniis, & illo potissimum: *Verbum caro factum est.* Tum cavillationibus hæreticorum responderet, modumque exponeret vniõis Verbum inter ac humanam naturam. Tandem multis questionibus ita satisfeceret, ut peritiores quidem monachorum adversus hæreticorum argutias instrueret, simpliciore juberet ab inquisitione subtiliore abstinere.

A PHOTIO AUT AB ALIO QUOLIBET, &c.] Socius fuit ille, ut diximus, Anastasii presbyteri, quicum Philadelphensium corruptoribus literas dedit, quarum mentio fit in causa Charisii. Quam vero scripsit responsonem ad librum Cyrilli ad monachos, ea, nisi fallor, perit ablumpta flammis, quibus Nestorianos libros comburi iussit Theodosius edicto, quod lectum dicitur monachis die 23. Pharmuthi, Indictione I. anno Diocletiani CLXIV. id est, anno Theodosii XLI. Valentiniani XXIV. Christi CCCCLVIII. Zenone & Posthumiano coff. die XVIIII. Aprilis: quanquam antecessit alterum edictum eadem de re, quod in codice Theodosiano datum scribitur Constantinopoli III. Nonas Augusti, Theodosio XV. & qui fuerit nuntiatus, coff. id est, anno Christi 435.

ET ALIAM VELUTI IN SPECIEM QUATERNIONIS.] Charta illa in speciem quaternionis, cui titulus inscriptus erat: *Adversus eos, qui propter conjunctionem, vel divinitatem Filii morificant, vel humanitatem in Deum transferunt, nullatenus differt a sermone quarto adversus*

Proclum, cujus initium est: *Conumelias quidem, &c.*

IN PERSONIS TANTUM FACIUNT UNITATEM, &c.] Super ea Nestorii opinione vide dissertationem hac de re singularem.

QUOD INTRODUCANT QUOSDAM LOCUTORES, &c.] Id ipsum queritur Cyrillus apud Nestorium. *Garrulus, sicut audio, quidam de existimatione mea apud religionem tuam, & hoc frequenter, processionum vel conventuum oportuna tempora aucupantes, & eo magis forsitan arbitantes delectare se aures tuas, adversum nos inconditas voces emittunt. Qui lesi quidem in nullo sunt, objurgati autem a nobis sape, & hoc leniter; vms eorum, quod cæcos & pauperes vexabat injuria; alter, quod contra matrem evaginaverat gladium; tertius, quia cum ancilla aurum furatus est alienum, & quia talem semper habuerit existimationem, qualem nullus provenire vel gravissimis inimicis optaverit.*

NON CLAMORIBUS APPROBO, &c.] Hæc ipsa verba leguntur in 20. excerpto Ephesino: continet vero initium sermonis, ut ego quidem opinor, secundo. Vide observationes ad eum ipsum sermonem.

PROPTEREA QUOD DOCTORES, &c.] Hunc locum urget Cassianus. *Et tu, o impiissime atque impudentissime, præclare urbis contaminator, catholica ac sanctæ plebis gravis & exitiosa contagio, stare in Ecclesia Dei ac loqui audes, & blasphemias ac furiosis vocibus tuis sacerdotes semper illa fidei & catholica confessionis infamas; magistrorum priorum vitio plebem Constantinopolitanæ urbis errare? Tu ergo emendator priorum amissum; tu condeminator veterum sacerdotum; tu Gregorio excellentior; tu Nestario probator; tu Joanne præstantior, omnibusque orientalium urbium sacerdotibus?*

Oportet Cassianum vidisse hanc epistolam, quippe a Cyrillo ad Celestinum missam per Possidonium cum aliis ejusdem negotii chartis; vel Nestorium, quod magis reor, suum secundum sermonem per Antiochum Celestinum direxisse.

QUID HOC EST SUPERBIUS? &c.] Nestorium Socrates accusat superbiæ, sed & simul ignorantie. Sic enim scribit: *Ego dum libros a Nestorio editos lego, hominem reperio imperitum, & doctrinæ penitus expertem.* Et post pauca: *Vocem hanc, diotus, tanquam larvam reformidans declinat, hocque illi præ insigni inficitia & ignorantia conigit. Nam tamen si natura lingua erat diserte, & propterea doctus putabatur; tamen revera imperitus fuit: qui etiam veterum interpretum scripta perdisserere designatus est. Lingua enim volubilitate & elegantia insolenter se offerens, cum veteres prope neglexit, tum se ipsum omnibus antecellere existimavit.*

ADVERSUS ME MOLITUR IRRITANS INIMICOS, &c.] Consonant quæ habentur in tertia epistola Nestorii ad Celestinum de libellis adversus Cyrillum datis. Didici, inquit, honestissimum Cyrillum Alexandrinæ urbis Episcopum, propter libellos contra eum nobis oblato, exterritum ac sibi venantem latebras, ad evitandam sacram synodum propter hos ipsos libellos futuram, quasdam alias interea cogitationes excogitare verborum, &c.

STERQUILINIA CIVITATIS, &c.] De Victore monacho per injuriam inter calumniatorum numero eximendus vir sanctissimus Victor, cujus apologiam postmodum

De calumniatoribus Cyrilli apud Nestorium. 1. part. conc. Ephes. c. 6.

De sermone secundo Nestorii.

Vehemens Nestorii a Cassiano reprehensio. Lib. 7. c. 30.

De superbia Nestorii in aliis doctoribus despicendis. Lib. 7. c. 31.

De libellis adversus Cyrillum per calumniatores Alexandrinos Nestorio datis. Nunc primus editur interprete M. Stercatore.

De Victore monacho per injuriam inter calumniatores Cyrilli habitio.

3. part. conc. Eph. c. 13.

scripsit Cyrillus ipse ad Imperatorem. Expertus est mecum, inquit, insensata lingua jacula etiam dilectus solitarius Victor. Sparsere enim de illo quidam, qui mentiri consueverunt, quod is quoque contra me absurda quedam nugatus esset, ut etiam cum Ephesum ad me venisset, nonnulli ex sancta synodo plurimum ipsum accusarent: imo vero universi, veluti unum ex impiorum numero perosi, illum averfati sint, persisteruntque parricidam & fratricidam alisque ejusmodi nominibus appellare. Cum autem ille senex hoc intellexisset, multis admodum sanctis Episcopis ipsum circumstantibus, sublati in eorum manus, prater morem suum per sacrosanctum baptismum, & veneranda Christi mysteria, nullius horum scelerum sibi conscium esse juravit; ac denique offerentium animos agre ego & ipse simul hac ratione placare potuimus.

Circa hos homines non satis sibi constat Christianus Lupus: eos enim facit modo Constantinopolitanos presbyteros, cum Photio adjungit adversus Cyrillum; modo Alexandrinos, cum objecta ipsis vere a Cyrillo crimina, credit ipsos potius Cyrillo objecisse. Quæ potro fuerit causa credulitatis tam alienæ a vero, et si communis Lupo cum aliis quibusdam, non potui, et si diu cogitaverim, divinare: sunt enim aperta in contrarium Cyrilli verba.

SI MALE DE NOBIS LOQUATUR, &c.] Horum accusationes Nestorius ad Imperatorem detulit: unde fuit necessitas imposita sancto Præfuli scribendæ ad Theodosium defensionis. Nestoris dogmatum propugnatores, inquit, invidiam odique arcum in me tendentes, impotentisque insania sua ausus variis modis adversum me concinnantes, viros quosdam, quorum Deus venter est, & gloria in confusione eorum, sicut beatus Paulus dicit, mercede paravit, & accusatores adornavit, ac ut vestro imperio molestia sint, & quidem frequenter, curaverunt, &c.

QUATERNIO.] Ipse est quartus sermo adversus Proclum, quem specie quaternionis oblatum diacono suo scribit Cyrillus, qui que in Græco vere dicitur, quaternio blasphemiarum Nestorii.

DICAT NOBIS, &c.] Mirum quantum hæc & alia que sequuntur a Græcis discrepant; sed procul dubio Græca vix vllum, saltem intio, faciunt probabilem sensum. Certe interpres Romanus, etsi valde conaretur, non potuit satis huic vitio mederi. Longe clariora sunt, & reliquis consonantiora quæ Mercator habet.

IN ILLO QUATERNIONE, QUEM HUC MISIT, &c.] Intelligit sermonem primum de Incarnatione, seu de virgineo partu, in quo continentur hæc ipsa verba: & οὐκ ἔστιν ἡ θεοῦ υἱὸς ἀλλὰ υἱὸς ἀνθρώπου, id est, susceptricem Dei formam vna ac pari, qua Deum Verbum, deitatis ratione veneremur.

Non mediocriter ista juvant sententiam, licet insolentem, auctoris Prædestinati hunc in modum narrantis exordium nati Cyrillum inter & Nestorium dissidii. Oligoestumam & nonam hæresim Nestorius Constantinopolites Episcopus dicitur incurrisse. Conuendo est namque, ut unum tractatum suum Episcopus Alexandrinus mittat ad Constantinopolim, qui recitetur in Pascha, & tractatum suum Constantinopolites, qui Alexandria recitetur. In tractatu suo Constantinopolites Nestorius scripsit, Mariam non esse Θεοτόκον, sed Χριστοτόκον, id est, non Deum peperisse, sed hominem. Si enim dixerimus quia Deum genuit, sa-

cinus matrem deorum, sicut gentiles.

Obserua hanc vocem, in Pascha, non ita accipiendam, ut tractatus intelligatur lectus die Paschatis, sed in Pascha, id est, ad Pascha indicendum die natali Christi.

UT IPSI ITERUM PLACET.] In alio nimirum sermone, quam cujus modo fiebat mentio. Is autem est quartus adversus Proclum, in quo sunt hæc verba: Unus est enim, ut ego secundum ipsos dicam, Pater Deus Θεός, id est, genitor Dei, qui hoc nomen impositum habet.

QUID IN DICTIS, &c.] Hæc iterum a Græcis longe differunt, sed iis, opinor, tanto meliora, quanto aptiora orationis seriei, & explicantiora ditorum. Cur autem Cyrillus Deum Patrem malit dici Θεογονος, quam Θεοτοκος, in promptu causa est: πετρί enim, quod parere est, de matre frequentius dicitur, quam de patre, cujus proprium est γενεῖν, seu generare. Iubet autem excellens ratio principii, quæ primæ personæ convenit, ut appellationem a patre potius quam a matre ad divinam personam transferamus. quanquam nec ipsa Scriptura semper ita scrupulose loquitur ea de re, Patrem enim æternum Filio dicentem inducit: In splendore filiorum sanctorum ex vero ante luciferum genui te.

OPORTET AUTEM ME MEUM VOBIS PROPOSITUM FACERE MANIFESTUM.] Hæc & alia ad vsque finem desiderantur in Græco, pro quibus leguntur nonnulla de libello precum, qui offerendus esset Theodosio imperatori, quique a Cyrillo lectus emendatusque, & cum mandatis remissus dicitur, ut si minus necessitas vigeret, premeretur; si Nestorius insani pergeret, offerretur. Porro autem Cyrilli nomine offerendum fuisse, ex eo credo aliquos dixisse, quod in illo videretur Cyrillus petere ab Imperatore, ne iudicem haberet Nestorium de libellis, quos accusatores dedissent.

Verum ut hæc de re tota, aperiam quid sentiam, assero primum, falli opinione sua, siue qui hunc librum putant eundem esse cum obtestatione proposita Constantinopoli, de consensione Nestorii cum Samofateno; siue qui obtestationis auctorem faciunt Cyrillum: nam publicata est illa, & vno fere anno antequam scriberetur epistola, de qua agimus, & ab Eusebio Dorylai postmodum Episcopo, & ad Nestorium publice hæresis postulandum. Cum tamen Cyrillus in Græco textu dicat, se libellum suppressisse, quomodo ab aliis compositus fuerat, aliisque verbis emendatum dictasse, ne quereretur Nestorius se apud Imperatorem hæresis postulari: quidquod obtestatio nec vllam habet speciem libelli precum ad principem, nec Imperatori oblata est, sed proposita palam omnibus in vrbe regia versantibus.

Assero deinde, totam hanc libelli historiam videri posse non nemini suspectam, nec sineracione, cum nullo alio in loco fiat ejus mentio: nam quod veniat forte in mentem alicui, id totum intelligi debere de supplicatione Basilii aliorumque monachorum Theodosio data, nullam habet similitudinem veri; siquidem in libello cavetur, ne accusari apud Imperatorem hæresis Nestorius videatur: accusatur aperte in supplicatione. In libello Cyrillus detrectat iudicium Nestorii, expresso inimicitiarum modo: nihil horum in supplicatione legitur. In libello Cyrillus suo nomine locutus erat: in supplicatione pro se agunt monachi.

Num. 47

Iterum de diff. ferentia textus Græci a Mercatoris versione.

Pf. 109. v. 3.

Maxima rursus diff. ferentia Græci a Mercatoris versione. De libello precum, cujus mentio fit in Græco.

Epist. 2. ad Nestor. 1. part. conc. Eph. c. 8. De calumniis Alexandrinorum ad Imperatorem a Nestorio delatis. 3. part. conc. Ephes. c. 13. Philipp. 3. v. 19.

Iterum de quarto sermone Nestorii adversus Proclum. Num. 3. hujus epist.

De primo sermone, qui est de virgineo partu. Num. 11.

Auctoris libri qui Prædestinatus inscribitur, de ortu dissidii inter Cyrillum & Nestorium sententia. 2. versu 89.

De calumniis caribus Cyri- li apud Nestorium.

e sermone cando Nestor.

sermo Nestor a Flavio recitatio. 7. v. 30.

rbia in a- ori- 4.

Si quis tamen putet totum id quod de libello scribitur, ad supplicationem monachorum pertinere, dicat vitam fuisse Constantinopolitanis omitendam emendationem Cyrilli, propter insanam Nestorii, tum in spargendo errore, tum in vexandis adversariis pertinaciam, ob quam aperte in crimen hæresis vocandus esset.

Dicat & postulationem œcumenici concilii idoneam esse declinationem causæ apud Nestorium dicendæ, fuisseque prudentiæ singularis, non tantum postulare iudicium monachorum nomine, non item Cyrilli, sed etiam Cyrillum inter Patres fidei testes numerare, quo Nestorii adversarius declararetur, atque adco alterius iudicio obnoxius. Quod autem sine magnificis, ut tamen mos erat, titulis appelleretur, indicium non

dubium forte videbitur, visam a Cyrillo supplicationem fuisse, sed præ modestia suis laudibus quasi repurgatam.

Existimo denique, nec sine ratione, epistolam a Cyrillo perinde scriptam reipsa, atque a Mercatore in Latinum versa est; assumentum vero Græcum nihil aliud esse, quam commonitorium seu schedulam, quam eidem libello, ut fit, Cyrillus, cum remitteret, adjunxerit, quamque aliquis non intelligentissimus partem esse epistolæ crediderit, cui, ne duas haberet clausulas, propriam sustulerit, ut infereret alienam.

Verum ne quid eorum quæ legi solent, desideretur hoc in loco, schedulam Græce, Latineque exhibemus, sed suo nomine inscriptam.

COMMONITORIUM
EPISTOLÆ SUBJUNCTUM.

LI BELLUM supplicem a vobis ad me missum, qui Imperatori porrigendus est, non tamen sine nostra sententia, accipi & legi: verum quod prolixè in eum invehatur, qui istic agit, sive fratris, sive alio quocumque nomine censeatur, hætenus suppressi, ne adversum nos insurgens, se per nos hæreseos apud Imperatorem delatum cavilletur. Itaque aliis verbis illum distavimus, eum quoque nobis iudicem detrectantes, expressio inimicitiarum modo, & præsentem controversiam, si omnino importuni esse perrexerint, ad aliud forum transferri rogantes. Cum itaque libellum perlegeritis, si qua necessitas poposcerit, tradite; & si eum in hisce infidiis perseverantem, & nihil non adversum nos molientem animadverteritis, diligenter perscribite. Eligam enim viros pios ac prudentes, cum Episcopos, tum monachos quoque, quos etiam primo quoque tempore ad vos mittam. Neque enim oculis meis, ut scriptum est, somnum dabo, neque palpebris meis dormitationem, neque requiem temporibus meis, donec certamine pro omnium salute perfunctus fuero. Quare cum meam nunc sententiam didiceritis, viriliter agite. Quam primum enim parabuntur a me literæ, & quales oportet, & ad quos oportet. Statui enim propter Christi fidem quemvis laborem subire, quavis quoque perferre tormenta, etiam ea quæ inter supplicia censentur gravissima, donec tandem mortem, hac de causâ susceptam, mihi jucundam per-
tulero.

Es. 11. v. 4

TΟ δὲ γε ἡμεῶν ἡ δεισιπρία ὅτι ἡμεῖς ἀποσταλὲν ὡς ὀφείλομεν ὑπὸ βασιλέως, οὐκ αἰδῶ ἢ γνώμης ἡμεῶν, καὶ ὡς ἀγγέλων. ὅτι ἢ πολλῶν εἶχε καταδουλώσει τὸ ἐκείσε ἢ ἀδελφοῦ, ἢ πῶς ἂν εἴποιμι, πῶς ἐπέσθον, ἵνα μὴ ἐπαρῶντο ἡμῶν λέγων, κατηρησάτε μου ἐπὶ τῷ βασιλείῳ, ὡς αἰρετικοῦ. Ἐπισημασάμεν ἢ ἐτέρως, μὴ τὸ ἐκείσε ἢ ἀδελφοῦ, ἢ πῶς ἂν εἴποιμι, εἰ τὸ εἶδος τὸ ἕσπον, εἰ δὲ δίκην μετὰ σάσασα, εἰ εἰσάνται ὅπως ἐκείνοι, εἰς ἐπίκρισι ἀγγέλων. ἀναγρόντες τῶν ὁμοίων, ἐπίδρατε, εἰ καλέσθητε ἡμεῖς, καὶ ἴδοιτε ὅτι ἐπιβουλεύων ἐμὴν, καὶ ἀγῶνας πῶς καὶ εἴποι τὸ κατ' ἡμῶν ὄρατα, ἀποδοῦναι ἡμεῖς. εἰ ἐπιλεξάμενος ἀνδρας ἀγαθῶν καὶ φρονίμων, ἐπιπέσθοντες τὸ ἐκείσε, ἕξασπον καὶ ἕξασπον, οὐ γὰρ μὴ δώσω ὑμῶν, καὶ ὁ γὰρ ἡμεῶν, τῶν ὀφθαλμοῦ μου, εἰ πῶς βλεφάρεσι μου νουσαγῶν, καὶ ἀπάουσι τῶν κερτάφοι μου, εἰς οὐ ἀγαθῶν. εἰ γὰρ τὸ ἀπὸ τῶν σωτηρίας ἀγάθων. εἰ γὰρ τὸ μεμαθηκότες τὸ ἡμεῶν γνῶμεν, ἀδρίσταδε. ἢ δὴ γὰρ ἐκ γῆρας ἡμεῶν ἡμεῶν ἡμεῶν, ἀ δὲ, ἐκ τῶν οὐκ εἶδον. οὐ γὰρ μοι ἀφ' ἡμῶν εἰς Χριστὸν πίστην καὶ καμῶν, εἰ ἀποστῆναι πρὸ ὅπου τῶν νομιζομένων ἡμῶν εἰς βασιλείῳ, εἰς οὐ εἰ τὸν ἡμεῶν μοι ἀφ' ἡμῶν ἀποστῆναι τῶν ἡμεῶν.

SECUNDA